

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 13C/49/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319203639
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4319203639.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Rozsudok
V mene Slovenskej republiky

Okresný súd Levice, sudkyňou JUDr. Alenou Moravčíkovou, spore žalobcu: 1/ N. O.Y., T.. XX.XX.XXXX, H. Z. X, XXX XX Š., X/ R. O., T.. XX.XX.XXXX, H. Z. X, XXX XX Š., obaja zast. JUDr. Alexander Kuchárik, advokát so sídlom J. Hollého 11, 934 01 Levice, proti žalovanému: X/ I. G., T.. XX.XX.XXXX, H. O.. XX. Z. XX/XX, XXX XX W., 2/ Slovenská republika, v mene ktorej koná Okresný úrad Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností vedených Okresným úradom Levice, katastrálny odbor, na W. Č.. XXXX, katastrálne územie Š., B. Š., ako parcela registra „C“, parc. č. XXXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 268 m² s rodinným domom súp. Č.. XXXX postaveným na parc. Č.. XXXX v rozsahu 1/1 v pomere k celku.

II. Žalobcom v 1. rade a 2. rade sa nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. a 2. rade n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade sa žalobou podanou na Okresnom súde Levice dňa 19.09.2019 domáhali, aby súd začal konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a náhrady trov konania. Žalobcovia k žalobe uviedli, že na základe stavebného povolenia vydaného Mestským národným výborom - odborom výstavby a územného plánovania č. výst. XXX/XX-J..Č..XX/XX-Š. zo dňa 21.09.1989 začal žalovaný v 1. rade realizovať výstavbu rodinného domu s príslušenstvom so svojim bývalým mužom M. G. T.. XX.XX.XXXX D. U. Č. H. C. XXX. Žalovaný v 1. rade spolu s manželom M. G. dňa 07.07.1994 uzatvorili so žalobcami Zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy na základe, ktorej sa zaviazali odpredať kupujúcim (žalobcovia) rozostavanú domovú nehnuteľnosť s pozemkom nachádzajúcou sa v katastrálnom území Š. T. W. Č.. XXXX na parc. č. v tom čase XXX/XX ako ostatná plocha o výmere 270 m², najneskôr do 10-tich rokov odo dňa kolaudácie predmetnej stavby. Zároveň sa kupujúci (žalobcovia) zaviazali predmetnú domovú nehnuteľnosť na vlastné náklady dostavať do užívania schopného stavu, a taktiež splácať stavebnú pôžičku poskytnutú od SŠSP na predmetnú nehnuteľnosť v mene predávajúcich (žalovaný v 1. rade a M. G.) a znášať všetky poplatky spojené s výstavbou a užívaním nehnuteľností. Žalobcovia po splatení podstatnej časti úveru poskytnutého SŠSP na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX prostredníctvom M. G. požiadali o predčasné splatenie časti úveru mimoriadnou splátkou dňa 21.08.2012, pričom toho istého dňa mimoriadne splátky aj zrealizovali. Toho istého dňa t. j. 21.08.2012 žalobcovia uzatvorili so žalovaným v 1. rade Z. M. G. kúpnu zmluvu na základe ktorej sa žalovaný v 1. rade a (toho

času už nebohý M. G.) zaviazali previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. Šahy, vedených Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom na W. Č.. XXXX, ako parcela registra „C“ v podiele 1/1, parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 268 m² ako rodinný dom so súpisným č. XXXX. Žalovaný v 1. rade (s nebohým M. G.) prehlásili, že neexistujú na prevádzaných nehnuteľnostiach žiadne ťarchy, že neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by obmedzovali prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a zároveň prehlásili aj tú skutočnosť, že na tento majetok sa nezačalo žiadne exekučné konanie. V kúpnej zmluve vystupujúci predávajúci M. G. zomrel dňa 02.06.2014, tak ako vyplýva z Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 10D/123/2014, Dnot 126/2014 zo dňa 09.12.2015. Oprávnení dediči po poručiťovi M. G. boli jeho deti v tomto spore vystupujúce na strane žalovaných v 2. a 3. rade. Z predmetného Osvedčenia o dedičstve vyplýva, že žalovaní v 2. a 3. rade vyhlásili, že dedičstvo odmietajú. Zároveň uviedli, že podľa ich vedomostí už rodinné domy v Š. Z. R. D. už boli predané počas života poručiťova. Dňa 10.04.2019 doložila do spisu žalovaná v 1. rade čestné prehlásenie, ktorým bez akýchkoľvek pochybností potvrdzuje predaj nehnuteľností, ktoré sú predmetom tejto určovacej žaloby v prospech žalobcov a toto čestné prehlásenie potvrdzujú aj jej deti (žalovaný v 2. a 3. rade). Z priložených dôkazov vyplýva, že žalobcovia vyplatili za predmetné nehnuteľnosti dohodnutú kúpnu cenu 105.000,- Sk a to v dvoch splátkach, prvú splátku vo výške 100.000,- Sk pri podpise zmluvy o budúcej kúpnej zmluve a druhú splátku vo výške 166,- eur pri podpise samotnej kúpnej zmluvy, na napriek tomu predávajúci (žalovaný v 1. rade a M. G.) nepodal návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Vzhľadom na to, že žalovaný v 1. rade je zapísaný na LV č. XXXX ako vlastník predmetných nehnuteľností v BSM spolu s nebohým M. G., je tu daný naliehavý právny záujem na strane žalobcov, nakoľko len súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva môže byť podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.

2. Dňa 02.06.2020 uznesením č. k. 13C/49/2019-111 vyzval súd žalovaných, aby sa vyjadrili k žalobe podanej na Okresnom súde Levice dňa 19.09.2019. Žalovaný v 1. rade podaním zo dňa 03.09.2020 uviedol, že súčasťou spisového materiálu je aj čestné prehlásenie žalovaného v 1. rade zo dňa 10.04.2019, ktorým potvrdil že došlo k uzatvoreniu vyššie uvedenej Zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 07.07.1994 a Kúpnej zmluvy zo dňa 21.08.2012, ktorej predmetom bola vyššie uvedená nehnuteľnosť. Súčasne žalovaný v 1. rade uviedol, že nemal vedomosť o tom, že nebohý M. G. neoznámil katastru nehnuteľností predaj predmetných nehnuteľností spolu s uvedenými zmluvami. Žalovaní v 2. a 3. rade v tomto čestnom prehlásení uviedli, že majú vedomosť o predaji predmetných nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXXX v k. ú. Šahy. Tieto svoje vyjadrenia žalovaní vo svojom vyjadrení opätovne potvrdili a nijakým spôsobom nespochybňujú skutočnosti uvedené v žalobe a uznávajú právny nárok žalobcov. Žalovaní v 2. a 3. rade ďalej uviedli, že aj napriek skutočnosti, že v plnej miere osvedčujú právny nárok žalobcov majú pochybnosti o tom, či je v predmetnom konaní daná ich pasívna vecná legitímácia odvolávajúc sa na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/162/2005 vzhľadom na fakt, že dedičstvo po poručiťovi M. G. odmietli. Žalovaní v 2. a 3. rade preto navrhli, aby súd konanie vedené v časti proti nim zastavil a v konaní ďalej pokračoval iba so žalovaným v 1. rade. V prípade ak by súd konanie voči žalovaným v 2. a 3. rade nezastavil tí namietajú skutočnosť, že by sa podľa žalobného návrhu mali podieľať na úhrade trov žalobcov. Rovnaký názor vyslovil aj žalovaný v 1. rade, nakoľko je podľa jeho názoru účelom konania zosúladenie formálno-vlastníckeho stavu nehnuteľností s faktickým vlastníckym stavom. Súd by tak mal postupovať v zmysle § 257 Civilného sporového poriadku.

3. Dňa 24.09.2020 uznesením č. k. 13C/49/2019-133 vyzval súd žalobcov, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalovaných zo dňa 03.09.2020. Žalobcovia podaním zo dňa 15.10.2020 uviedli, že vzhľadom na fakt, že sa žalovaní stotožnili so skutkovými a právnymi názormi žalobcov, neexistuje žiadna dôvodná pochybnosť o pravdivosti predložených dôkazov. Žalobcovia sa stotožnili aj s názorom žalovaného v 2. rade a žalovaného v 3. rade, ktorí namietali svoju pasívnu vecnú legitímácie a preto žalobu voči žalovanému v 2. rade a žalovanému v 3. rade berú späť a navrhujú aby súd konanie voči nim zastavil. Žalobcovia taktiež navrhli súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší subjekt na starne žalovaného v 1. rade ako žalovaný v 2. rade a to brat poručiťova M. G., Z. G., T. XX.XX.XXXX, H. Y. XXXX/XX, XXX XX W., ktorý bol povolaný dedič po poručiťovi v III. zákonnej skupine.

4. Súd dňa 13.01.2021 uznesením č. k. 13C/49/2019-145 vyzval žalovaných, aby sa vyjadrili k vyjadreniu žalobcov zo dňa 15.10.2020. Výzva bola žalovaným riadne doručená pričom títo na predmetnú výzvu žiadnym spôsobom nereagovali. Súd následne uznesením č. k. 13C/49/2019-166 zo dňa 16.02.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.03.2022 určil, že konanie proti žalovaným v 2. a v 3. rade

zastavuje, pričom žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Súd nerozhodol o pristúpení do konania na strane žalovaného v 2. rade Z. G., T. XX.XX.XXXX, H. Y. XXXX/XX, XXX XX W., nakoľko vlastnou činnosťou zistil, že tento dedičstvo po poručiteľovi M. G. odmietol a toto pripadlo Slovenskej republike ako odúmrt'. Žalobcovia následne podaním zo dňa 31.08.2022 navrhli, aby súd pripustil vstup ďalšieho subjektu do konania a to Okresný úrad Nitra so sídlom Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, ktorý je dočasným správcom majetku, ktorý prešiel do vlastníctva štátu. Uznesením zo dňa 20.09.2022, č. k. 13C/49/2019-224, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2022 súd pripustil vstup ďalšieho subjektu do konania na stranu žalovaného v 2. rade: Slovenská republika, v mene ktorej koná Okresný úrad Nitra so sídlom Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra.

5. Dňa 27.10.2022 uznesením č. k. 13C/49/2019-235 vyzval súd žalovaného v 2. rade, aby sa vyjadril k žalobe doručenej súdu dňa 20.09.2019. Žalovaný v 2. rade uviedol, že na základe predbežného právneho posúdenia žalobných dôvodov podanej žaloby sa žalovaný v 2. rade prikláňa k uzavretiu zmiernu, nakoľko meritom žaloby je zosúladenie vlastníckeho stavu po formálnej stránke so súčasným faktickým vlastníckym stavom nehnuteľností na liste vlastníctva XXXX, pričom ani žalobcovia ani žalovaný v 1. rade nespochybňujú objektívne skutočnosti uvedené v žalobe.

6. Žalobcovia podaním zo dňa 15.11.2022 reagovali na vyjadrenie žalobcu v 2. rade tak, že v danom spore nesúhlasia so skončením súdneho sporu zmiernom, nakoľko v zmysle Katastrálneho zákona sa vyžaduje na zmenu vlastníctva rozhodnutie štátneho orgánu a preto trvajú na rozhodnutí predmetného sporu rozsudkom. Zároveň žalobcovia žiadajú, aby súd zaviazal žalovaného v 1. rade a žalovaného v 2. rade spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. K vyjadreniu žalobcov zo dňa 15.11.2022 žalovaný v 2. rade uviedol, že tento trvá na svojich predošlých vyjadreniach a opätovne uvádza, že meritom žaloby je zosúladenie vlastníckeho stavu po formálnej stránke so súčasným faktickým vlastníckym stavom nehnuteľností na liste vlastníctva XXXX, pričom ani žalobcovia ani žalovaný v 1. rade nespochybňujú objektívne skutočnosti uvedené v žalobe a preto nie je účelné zaťažovať žalovaných úhradou trov konania z predmetného sporu.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 14.03.2023, pričom bolo zistené, že sa dostavil právny zástupca žalobcov, ktorý mal doručenie predvolania vykázané dňa 24.01.2023. Nedostavil sa žalovaný v 1. rade, ktorý mal doručenie predvolania vykázané dňa 27.01.2023 a ktorý svoju neprítomnosť neospravedlnil a o odročenie pojednávania žiadnym spôsobom nepožiadaval. Dostavil sa žalovaný v 2. rade, na základe poverenia JUDr. Mgr. Katarína Ličková, PhD., ktorá mala doručenie predvolania vykázané dňa 24.01.2023. Právny zástupca žalobcov k prejednávanej veci uviedol, že zotrváva na podanej žalobe v plnom rozsahu. Vzhľadom na vykonané dokazovanie ako aj predbežný názor súdu majú žalobcovia za to, že predmet sporu je nesporný. Podľa žalobcov však bolo možné vzniknutú situáciu riešiť aj mimosúdne a preto majú za to, že im voči žalovanému v 1. rade prináležia trovy konania v plnom rozsahu. Žalovaný v 2. rade k prejednávanej veci uviedol, že sa pridrižiava svojich písomných vyjadrení avšak chce poukázať na fakt, že dedičské konanie po poručiteľovi M. G. nie je doposiaľ právoplatne skončené a tým pádom je žalovaný v 2. rade iba účastníkom dedičského konania a nie dedičom. Žalovaný v 2. rade so žalobou súhlasí, ale nesúhlasí s trovami, ktoré navrhujú žalobcovia.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov, ide najmä o návrh na začatie konania na čl. 1-10, zmluva o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy na čl. 11, kúpna zmluva na základe zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy na čl. 12-13, žiadosť o predčasné splatenie úveru alebo jeho časti mimoriadnou splátkou na čl. 14, rozsudok OS LV sp. zn. 9C/368/99 na čl. 15-16, osvedčenie o dedičstve na čl. 17, čestné prehlásenie o pravdivosti údajov na čl. 18-19, správa o odbornej prehliadke a skúške plynového zariadenia na čl. 20, zmluva na úhradu dodávky elektrickej energie na čl. 21, príjmové pokladničné doklady na čl. 21 p.v., správa o revízii elektrického zariadenia na čl. 22-23, faktúra a doklad o úhrade na čl. 23 p.v., popis ocenených prác a dodávok a ich náklady na čl. 24, dodací list na čl. 24 p.v., výpis z LV č. 1266 na čl. 25-26, doplnenia návrhu na začatie konania - oprava žaloby na čl. 84-89 a 100-105, vyjadrenie žalovaných na čl. 125-126, vyjadrenie žalobcov spolu s návrhom na zastavenie konania voči žalovanému v 2. a 3. rade a na pripustenie ďalšieho subjektu do konania na čl. 136-137, osvedčenie o dedičstve na čl. 202, návrh na pripustenie ďalšieho subjektu do konania na čl. 215-216, vyjadrenie žalovaného v 2. rade na čl. čl. 241, vyjadrenie žalobcov na čl. 248-249, vyjadrenie žalovaného v 2. rade na čl. 257.

10. Súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu zistil, že žalovaný v 1. rade spolu s M. G., T. XX.XX.XXXX, F. XX.XX.XXXX S. XX.XX.XXXX uzatvorili so žalobcom v 1. rade a žalobcov v 2. rade Zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy na základe, ktorej sa zaviazali odpredať kupujúcim (žalobcovia) rozostavanú domovú nehnuteľnosť s pozemkom nachádzajúcou sa v katastrálnom území Šahy na W. Č.. XXXX na parc. č. v tom čase XXX/XX ako ostatná plocha o výmere 270 m², najneskôr do 10-tich rokov odo dňa kolaudácie predmetnej stavby. Zároveň sa kupujúci (žalobcovia) zaviazali predmetnú domovú nehnuteľnosť na vlastné náklady dostavať do užívania schopného stavu, a taktiež splácať stavebnú pôžičku poskytnutú od SŠSP na predmetnú nehnuteľnosť v mene predávajúcich (žalovaný v 1. rade a M. G., T. XX.XX.XXXX, F. XX.XX.XXXX) a znášať všetky poplatky spojené s výstavbou a užívaním nehnuteľností. Žalobcovia po splatení podstatnej časti úveru poskytnutého SŠSP na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX prostredníctvom M. G. požiadali o predčasné splatenie časti úveru mimoriadnou splátkou dňa 21.08.2012, pričom toho istého dňa mimoriadne splátky aj zrealizovali. Toho istého dňa t. j. 21.08.2012 žalobcovia uzatvorili so žalovaným v 1. rade (a M. G.) kúpnu zmluvu na základe ktorej sa žalovaný v 1. rade a M. G. zaviazali previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. Šahy, vedených Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom na LV č. XXXX, ako parcela registra „C“ v podiele 1/1, parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 268 m² ako rodinný dom so súpisným č. XXXX. K zápisu vlastníckeho práva v prospech žalobcov v katastri nehnuteľností však nedošlo. Žalovaný v 1. rade čestným vyhlásením zo dňa 11.04.2019 uviedol, že spolu s M. G. uzatvoril Zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 07.07.1994 a Kúpnu zmluvu zo dňa 21.08.2012, pričom žalovaný v 1. rade nemal vedomosť o tom, že M. G. neoznámil katastru nehnuteľností predaj vyššie uvedených nehnuteľností s doložením Zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 07.07.1994 a Kúpnej zmluvy zo dňa 21.08.2012. Z vyjadrení sporových strán a vzhľadom na vykonané dokazovanie je zrejmé, že predmet sporu je nesporný, nakoľko uzavretie Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve a Kúpnej zmluvy medzi žalobcami a žalovaným v 1. rade a M. G. nie je sporné, rovnako ani vyplatenie kúpnej ceny zo strany žalobcov.

11. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "OZ" alebo „Občiansky zákonník“), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

12. Podľa § 46 ods. 1 OZ, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

13. Podľa § 46 ods. 2 OZ, pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

14. Podľa § 50a ods. 1 OZ, účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrujú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach.

15. Podľa § 50a ods. 2 OZ, ak do dohodnutej doby nedôjde k uzavretiu zmluvy, možno sa do jedného roka domáhať na súde, aby vyhlásenie vôle bolo nahradené súdnym rozhodnutím. Právo na náhradu škody tým nie je dotknuté.

16. Podľa § 50a ods. 3 OZ, tento záväzok zaniká, pokiaľ okolnosti, z ktorých účastníci pri vzniku záväzku vychádzali, sa do tej miery zmenili, že nemožno spravodlivo požadovať, aby sa zmluva uzavrela.

17. Podľa § 132 ods. 1 OZ, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

18. Podľa § 132 ods. 2 OZ, ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

19. Podľa § 588 OZ, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

20. Podľa § 462 OZ, dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, pripadne štátu.

21. Podľa § 169 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), pre pohľadávky, pre ktoré bolo zriadené exekučné záložné právo, možno vykonať exekúciu predajom nehnuteľnosti priamo aj proti neskoršiemu nadobúdateľovi nehnuteľnosti.

22. Podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

23. Určovacou žalobou podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku sa žalobca domáha vydania autoritatívneho výroku súdu, že určitý právny vzťah alebo právo tu je (pozitívne určenie), alebo tu nie je (negatívne určenie). Takéhoto určenia sa však môže domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že jeho právne postavenie je bez tohto určenia ohrozené alebo neisté. Výrok súdu o určení potom ohrozenie, neistotu alebo neurčitosť v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, že by ukladalo splnenie nejakej povinnosti. Z uvedeného teda vyplýva, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý možno týmto právnym prostriedkom odstrániť. Ak však k porušeniu práva už došlo, a je teda možné žalovať na splnenie povinnosti, ktorá z porušenia vyplýva /§ 137 písm. a) Civilného sporového poriadku/, nemá preventívna ochrana poskytovaná podľa ustanovenia § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku žiadny zmysel a význam. Vo väčšine prípadov preto v takomto prípade nemôže mať žalobca naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je. Výnimkou je prípad, keď sa porušenie práva týka nehnuteľnosti. Vtedy je právny záujem na požadovanom určení daný už len tým, že právny stav vyplývajúci zo zápisu v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti a výrok určovacej žaloby môže byť podkladom pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. U tzv. určovacích žalôb /§137 písm. c) Civilného sporového poriadku/ je požiadavka právneho záujmu, dokonca naliehavého právneho záujmu, výslovne stanovená zákonom; jeho nedostatok (nepreukázanie) vedie k zamietnutiu žaloby. Požadovaná naliehavosť právneho záujmu je chápaná jednak v zmysle časovom (potreba odstránenia neistoty je aktuálna), jednak v tom zmysle, že žalobca nemá inú možnosť, hlavne nemá možnosť žalovať na plnenie z rovnakého dôvodu. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností. Je tiež právnym nástrojom procesného práva, ktorý má zabrániť tomu, aby boli v praxi vyvolávané zbytočné spory bez praktického právneho významu pre subjekty práv (strany sporu). Právnu normu treba vykladať tak, aby splnila svoju funkciu, spočívajúcu v rozumnom a spravodlivom vyriešení alebo usporiadaní problému v tom zmysle, aby obstálo v hodnotení tzv. zdravého rozumu a podľa predstáv spravodlivosti, panujúcej v spoločnosti. Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, je to, že účastníci majú vecnú legitímáciu, a že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. O naliehavý právny záujem môže zásadne ísť iba vtedy, ak by bez súdom vysloveného určenia, že právny vzťah alebo právo existuje, bolo buď ohrozené právo žalobcu, alebo by sa jeho právne postavenie stalo neistým. To znamená, že u žalobcu musí ísť buď o právny vzťah (právo) už existujúce (aspoň v dobe vydania rozhodnutia), alebo o takú jeho procesnú, prípadne hmotnoprávnu situáciu, v ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. mája 2017 sp. zn. I. ÚS 151/2016.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalovaný v 1. rade spolu s M. G., T. XX.XX.XXXX, F. XX.XX.XXXX S. XX.XX.XXXX uzatvorili so žalobcom v 1. rade a žalobcov v 2. rade Zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy na základe, ktorej sa zaviazali odpredať kupujúcim (žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade) rozostavanú domovú nehnuteľnosť s pozemkom nachádzajúcou sa v katastrálnom území Šahy na LV č. XXXX T. C.. Č.. D. U. Č. XXX/XX ako ostatná plocha o výmere 270 m², najneskôr do 10-tich rokov odo dňa kolaudácie predmetnej stavby. Zároveň sa kupujúci (žalobcovia) zaviazali predmetnú domovú nehnuteľnosť na vlastné náklady dostavať do užívania schopného stavu, a taktiež splácať stavebnú pôžičku poskytnutú od SŠSP na predmetnú nehnuteľnosť v mene predávajúcich (žalovaný v 1. rade Z. M. G., T. XX.XX.XXXX, F. XX.XX.XXXX) Z. znášať všetky poplatky spojené s výstavbou a užívaním nehnuteľností. Žalobcovia po splatení podstatnej časti úveru poskytnutého SŠSP na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXX prostredníctvom M. G. požiadali o predčasné splatenie časti úveru mimoriadnou splátkou dňa 21.08.2012, pričom toho istého dňa mimoriadne splátky aj zrealizovali. Toho istého dňa t. j.

21.08.2012 žalobcovia uzatvorili so žalovaným v 1. rade a Róbertom Szabóom kúpnu zmluvu na základe ktorej sa žalovaný v 1. rade a M. G. zaviazali previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k. ú. Šahy, vedech Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom na LV č. XXXX, ako parcela registra „C“ v podiele 1/1, parc. č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 268 m² ako rodinný dom so súpisným č. XXXX. K zápisu vlastníckeho práva v prospech žalobcov v katastri nehnuteľností však nedošlo. V predmetnom spore sa jedná ako už je uvedené vyššie o určovací žalobu s naliehavým právnym záujmom a to z dôvodu, že je nevyhnutne potrebné zosúladiť skutkový stav so skutkovým stavom právnym, nakoľko v zmysle zápisu v katastri nehnuteľností vlastnícke právo podľa neho svedčí žalovanému v 1. rade a M. G. T.. XX.XX.XXXX, F.. XX.XX.XXXX, dedičom ktorého je v zmysle § 462 Občianskeho zákonníka Slovenská republika, požadovaným súdnym rozhodnutím by žalobcovia mohli dosiahnuť zmenu stavu zápisu v katastri nehnuteľností. Podľa názoru súdu predmet konania nie je sporný a to vzhľadom na to, že žalovaný v 1. rade od začiatku konania nerozporuje uzatvorenie Zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 07.07.1994 a Kúpnej zmluvy zo dňa 21.08.2012, rovnako ani vyplatenie kúpnej ceny zo strany žalobcov. Rovnako aj žalovaný v 2. rade, ktorý do konania pristúpil na základe uznesenia zo dňa 20.09.2022, č. k. 13C/49/2019-224, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2022 nijako nerozporoval objektívne skutočnosti uvedené v žalobe a navrhol uzatvorenie zmluvy, nakoľko meritom žaloby je zosúladenie vlastníckeho stavu po formálnej stránke so súčasným faktickým stavom nehnuteľností. Vzhľadom na to, že predmet sporu nie je medzi sporovými stranami sporný súd rozhodol tak, že určil, že žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností vedených Okresným úradom Levice, katastrálny odbor, na LV Č.. XXXX, katastrálne územie Šahy, obec Šahy, ako parcela registra „C“, parc. č. XXXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 268 m² s rodinným domom súp. č. XXXX postaveným na parc. č. XXXX v rozsahu 1/1 v pomere k celku.

25. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. O náhrade trov konania strán súd rozhodol v zmysle ustanovenia §255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku a žalobcom v 1. rade a 2. rade aj napriek tomu, že v spore boli plne úspešní nárok na náhradu trov konania nepriznal poukazujúc vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, že vlastnícke právo nebolo doteraz vysporiadané z dôvodov na oboch stranách účastníkov Zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 07.07.1994 ako aj Kúpnej zmluvy zo dňa 21.08.2012 a žalobcovia napriek tomu, že Zmluva o budúcej zmluve bola uzatvorená už v roku 1994 a boli zaviazaní na viaceré povinnosti, pristúpili ku Kúpnej zmluve až v roku 2012 a aj keď bolo v kúpnej zmluve vymienené, že návrh na vklad do katastra nehnuteľností podávajú predávajúci a kupujúci spolu, a to bezodkladne po podpise tejto kúpnej zmluvy, žalobu podali až v roku 2019, pričom zo spisu vyplýva, že žalovaný v 1. rade ich vlastnícke právo nerozporuje, z jeho čestného vyhlásenia vyplýva, že o skutočnosti, že predmetná kúpna zmluva nebola odovzdaná do katastra sa rovnako dozvedel až po smrti M. G. a dôvodom prečo nemohlo prísť k mimosúdnemu vyriešeniu danej veci, boli exekúcie zomrelého M. G., ktoré boli na liste vlastníctva zapísané v období, kedy ich manželstvo už bolo dávno právoplatne rozvedené. Z uvedených dôvodov možno zavinenie na podaní žaloby pričítať žalobcom a žalovanému v 1. rade v rovnakej miere. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade súd nárok na náhradu trov konania nepriznal s poukazom na to, že žalovanému v 2. rade predmetné nehnuteľnosti pripadli ako odúmrť podľa § 462 Občianskeho zákonníka a v čase dedičského konania po poručiteľovi M. G., T.. XX.XX.XXXX, F.. XX.XX.XXXX nemal žiadne vedomosti o väzbách predmetných nehnuteľností na žalobcov a ani o listinách, ktoré sú predmetom sporu v tejto veci, žalovaný v 2. rade pristúpil do konania na návrh žalobcov až v priebehu konania na súde a po oboznámení sa s meritom žaloby navrhol uzavrieť súdny zmier. S ohľadom na uvedené žalovanému v 2. rade nemožno pričítať zavinenie za neusporiadaný stav vlastníckeho práva a potrebu

podania tejto žaloby. Vzhľadom na vyššie uvedené, aj napriek skutočnosti, že žalobcovia boli v konaní úspešní v plnom rozsahu súd im nárok na náhradu trov konania z týchto dôvodov nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od dňa doručenia rozsudku na Okresnom súde Levice v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V Leviciach dňa 14. marca 2023

JUDr. Alena Moravčíková

s u d k y ň a